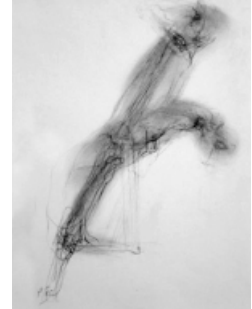

TAKÁCS ZSUZSA

Ragyogó trón

„Akkor nagy ragyogó trónt láttam... És láttam, hogy a holtak, nagyok és kicsinyek ott állnak a trón előtt. Könyveket nyitottak ki. Kinyitottak egy másik könyvet is, az élet könyvét.”

(Jelenések 20,11–13)

Sárgán, még napsütötten állt a ház a négyholdas park közepében, az erdő szélén. Az unokatestvéreikhez látogatóba érkező lány úgy látta mégis, hogy viharfelhők gyülekeznek a ház fölött, hogy csakhamar rájuk szakad az eső, és sáros áradat sodorja messze a szüleitől. Jól tudta azt is, hogy kockázatos számára minden ajtónyitás, mert ott foghatják örökre, ahol ajtót nyitnak neki. Megérintette hát apja zakójának ujját, és a kéz – gyöngye teherként –, a vállára szállt. Talán az egyre szűkülőbb szögben érkező nap vetette hosszú árnyék, talán a rozoga melléképület falába vert rozsdás kampók töltötték el balsejtelemmel. Lehet, hogy az ajtóban elébük termett háziasszony szigorú mosolya ijesztette, az öt lány unokatestvér egyforma köténye és a tolószékben ülő egyetlen fiúgyerek nagy arca. A legvalószínűbb azonban, hogy a tanyán töltött hosszú hónapok miatt félt minden látogatástól. A háború után ugyanis az éhező Budapestről nővérével együtt egy tanyára vitték őket a szülei. Az első éjszakán még anyjával együtt aludt a tisztaszobában, de reggelre kelve csak testének hűlt lenyomatát találta maga mellett. Búcsú nélkül távoztak tőlük, hogy ne zaklassák fel őket. Tél volt, tavasz volt, Medárd negyven napja. Gumicsizmában jártak és melegítőben, annyi tejet kaptak, amennyi csak beléjük fért, de elbolhásodtak. Ha kiállt az alacsony, fehérre meszelt, hosszú ház elé, az itatóvályút látta, hatalmas cuppogós sárban a nagytestű marhákat, ahogyan pofájukat a vízbe merítik, magasra emelik, és a távolba belebógnak. Hallgatta a vak, harsonaszerű hangot, ameddig csak bírta, a barmok beszéde volt félelmetes zenéje. A muzsika, amit a fésű fogaira helyezett selyempapírra fújva a gyerekek csaltak elő, ideig-óráig tartó, szánalmas zizegés volt csupán. Néha közel merészkedett a nagytestű állatokhoz, s ha megmoccantak, menekülni próbált. A sár megmarkolta a lábát és visszahúzta magához, ahogy a tetszhalottak a temetőben az arra tévedő, magányos vándort. A barmok látásával nem tudott betelni mégsem. Közeli közel állt, semmibe fűrt tekintetük irányát követte szemével; mozdulatlan, szoborszerű testükön a legyekről ellepett, önálló életre kelő, rángó bőrt figyelte. A további megpróbáltatásokra készítette föl magát. Nyáron mezítláb jártak a tarlón, talpuk csupa kéreg, seb és heg volt. A szomszédból átszökdő, kopaszra nyírt, ostorát pattogató fiú azt mondta neki, hogy a lány nem gyerek és az asszony nem ember. Névnapija képeslapot hozott neki a posta. Gyönyörű anyja gyöngybetűivel azt írta hátoldalára, a jókívánások és a befogadó családnak szóló üdvözet mellé, hogy legyen engedelmes addig is, míg újra találkozhatnak. Utalás történt a képen látható sárga kiskacsákra is, amelyek csekély hasonlóságot mutattak az udvarban botladozó, piszkos-szürke, apró szárnyasokkal. Anyja arra figyelmeztette, hogy nehogy a nyakuknál fogva emelje föl és dédelgesse őket. Még közös életükben egyszer – a családi legenda szerint – a nyakánál fogva csokorba gyűjtött néhány kiskacsát, és úgy adta anyjának oda. A tintával írott betűkre potyogtatta könnyeit, míg rá nem jött, hogy könnye az írást lemossa. Fújni kezdte, a kemencénél szárogatta a lapot, és attól kezdve együtt aludt vele. Amikor azonban, éppoly végzetszerű váratlansággal, ahogyan otthagyták őket, visszajöttek értük a szülei, másnak találta anyját, mint azelőtt. Az a gyanúja támadt – és ebben a tanyán hallott történetek is megerősítették –, hogy apjuk oldalán, egy hozzá megszólalásig hasonló idegen nő jött értük. Valódi anyjuk pedig derékig földbe ásva egy erdőszélen siratja elveszített gyermekeit. Résen volt azért. Közös múltjuk apró részleteiről faggatta anyja hasonmását, de az minden kérdésre pontosan megfelelt.

Kitelepítés, kilakoltatás, állásukból való elbocsátás fenyegette a vendéglátó népes család fejét, akárcsak az ő apjukat. A felnőttek között erről folyt a beszélgetés, majd a dús szemöldökű családfő kis csöndet kért, és részleteket olvasott föl a *Jelenések Könyvéből*. Úgy látszott, senkinek sincs kifogása a beígért csapások ellen, a háromnapos sötét gondolata pedig a lánynak és a mellette ülő dús szempillájú unokatestvérenek kifejezetten inyére volt. – Láttál már tetszhalottat? – kérdezte suttogva tőle. – Azt nem – felelte az unokatestvére –, de tudok mutatni neked valami érdekeset. Csakhamar vége szakadt a felolvasásnak, a háziasszony összeütötte néhányszor a tenyerét, s a hirtelen támadt

csöndben, mintha parancsot adna ki, elkiáltotta magát: – Menjetek játszani, gyerekek! – Ők ketten, élve az engedéllyel, a kertbe igyekvőktől elszakadva a fészerbe osontak. A szerszámok között egy magányos szögön ostor lógott, melyet az egymásra helyezett zsákokon ügyesen fellépkedve a dús szempillájú lány egy mozdulattal lekasztott, és a szíjat rövidre fogva csapkodni kezdte a cementpadlót. Hamarosan elunta aztán a csapkodást és megtámaszkodott a falnál. – Azért vagyok ilyen fáradt – szabadon maradt kézfejét, mint aki elájulni készül, finomkodva a homlokára szorította –, mert szombat délutánonként nekem kell megvernem – és itt egy számára ismeretlen fiú, egy másik oldalági unokatestvér neve következett. – Ugyanis nem tanul, és a szülei engem kértek meg erre a szívességre. – Fölmutatott a szemmagasságban falba vert két kampóra: – Ide kötik ki.

Nem időztek hosszan a fészerben. Kisurrantak a kertbe, ahol a többiek *Komámasz-szony*, hol az *olló-t* játszottak a tolószékes fiú felügyelete alatt. Már leszállóban volt az este, amikor meghallották a vacsorára hívó szót. Anyja szólt ki értük: – Gyerekek, vacsoráznunk! És ő, a tanyáról való hazatérésük óta először – talán a szokatlanul tágas tér, vagy a fákra, bokrokra, földtúrásokra, fűre telepedő sötét szorongató közele miatt – fölismer-te hangjának elveszített, régi csengését, és elszorult tőle a torka. Úgy érezte, nem bírja tovább neheztelése terhét, hogy idegenek között hagyták őket, meg kell már bocsátania neki. Előre figyelmeztette magát, hogy megindultsága miatt, ha kettesben marad vele, ne akarja majd bepanaszolni unokatestvérét a fészerben elmesélt csúf történetért. Nem futott együtt a többiekkel, látni akarta a távolodókat. A hajfonatok, lábak, háta sötét, kapkodó vonala mintha búcsút vett volna tőle. A vacsora után még lovas kocsira szálltak. Ez volt az utolsó év, hogy a belvárosba beengedték a fogatokat, így hát – a bakon vendéglátóik régi kocsisával – hazáig röppült velük a hintó.